

LAUGENE EFTER REFORMATIONEN

med. Han maa være egte født og ærlig adskildt fra det land han har forladt. Fra borgermesteren blir han saa henvist til oldermanden, hvor han maa avlægge den nærmere betegnede mesterprøve. Denne skal foregaa i overvær av en raadmand og fire oldermænd. Klarer han prøven tilfredsstillende, kan han allikevel ikke begynde med eget verksted før han har avlagt borgered. Bare skræddersvender som tilhører dobbeltmonarkiet kan opnaa at bli mester, hvis de paa forhaand er gift; fremmede maa indgaa egteskap med en indfødt, helst med en som tilhører stedets skrædderfamilier. Det er meget strengt forbudt at benytte sig av uberettigede arbeidere hjemme i husene, og laugene har faat ganske vidtgaaende midler til raadighet naar det gjaldt forfølgelsen av disse fushere; den kan dog kun ske i forbindelse med byens tjener. Ingen mester maa holde nogen svend som gjør arbeide paa egen haand. Skræddersvenderne har altid været betragtet som de mest vandrelystne, og det fremgaar av skraaen, at de har hat sit eget laugshus eller herberge i Bergen, hvor en svend straks maatte begive sig hen naar han hadde forladt en mester. Herfra er altsaa de ledige svender blit anbragt hos de mestre som har behovet arbeids-hjælp. — Kjøbmændene er forbudt at sælge færdige klær. — Mestrene skal hvert fjerdingaar komme sammen for at betale tidepenge, samtlige skal desuten møte frem ved dødsfald og de yngste skal bære liket. Et vidnesbyrd om svendenes tiltagende indflydelse er at frimandagen stiltiende er anerkjendt, dog forbydes det dem at arbeide paa egen haand denne dag. Frimandagen er forøvrig en meget ældre foreteelse i laugene. Avgiften ved optagelsen i laugene blir her som ellers fastslaat til en gylden, men denne kongemagtens officielle avgift har laugene ialmindelighet forstaat at komme utenom. Oldermand og